

[Martin Glerup]

indhold vil være, men hovedsagen er jo, at vi her i landet dyrker forsigtighedsprincippet, og det vil sige, at hvis vi ikke kender den helt nøjagtige sammenhæng, bruger vi forsigtighedsprincippet. Jeg mener, det er fornuftigt at sætte en grænseværdi, som EF har gjort, på 50 mg pr. liter, men jeg mener også, det er fornuftigt, at kommunerne har mulighed for at gennemføre en lempelig administration af de områder, og i langt over 90 pct. af tilfældene gennemfører de jo en fornuftig planlægning, som kun har det ene formål at tilfredsstille de mennesker, der bor ude i de spredt bebyggede områder, med en god vandforsyning.

Jeg synes altså, det er en fornuftig ordning, vi har, og det sker kun i få tilfælde, at det kommunale selvstyre tager lidt hårdt fat. Det må vi leve med, når vi går ind for det kommunale selvstyre.

Jens Jørgensen (KF):

I folkehøjskolesangbogen står der en lille sang, som de fleste sikkert kender: »Som dybest brønd giver altid klare vand«, og det fortsætter nok så smukt: »og lifligst drik fra dunkle væld udrinder«.

Det kunne man vel i folketingsprog sådan lidt florumvundet oversætte til, at det er en slags kærlig omsorg for, at landets mange spæde ikke får vand med mere end 50 mg nitrat pr. liter. Den beslutning har foreløbig, kan vi så sige, tvunget mange private husstande til at læse tegnebogen for betydelige beløb, for at de kan få lejlighed til at nyde det livsalige kommunale vandværksvand.

Det videnskabelige har man været noget inde på, og det, vi vel nok kan sige som indfaldsvinkel til det, er, at nitrat i sig selv er ikke skadelig, heller ikke selv om man kommer over de 50 mg. Hovedsynderen er ikke nitrat i sig selv, problemerne opstår, hvis det, som det i sin tid blev konstateret i Ungarn, indgår i andre forbindelser.

Det er meget væsentligt, når vi beskæftiger os med vand, at vi forsøger at få en vandpolitik, hvor vi viser miljøseriositet, tager miljøhensyn og forsøger at fare med lempe. Vi skal sikre rent drikkevand, som ministeren rigtigt sagde – det er »et helt elementært fødemiddel«. Vi skal have en afbalanceret holdning til det, forsøge at sikre seriositeten i debatten og sikre, at vandkvaliteten er den bedst tænkelige.

Hvis vi bliver i det historiske, kunne man henvise til bekendtgørelse nr. 515 af 29. august 1988; det var Miljøministeriet, der dengang fastlagde de danske vandkvalitetskrav. Man tog udgangspunkt i WHO-standarden, og der indførtes i bekendtgørelsen en regelmæssig kontrol også af de private brønde, og jeg vil gerne sige, at det er en god og en rigtig beslutning, som skal fortsætte.

I 1990 fik man en vejledning fra Miljøstyrelsen, hvor man lægger op til en lempelig praksis over for de private brøndejerere. Det er en god og en rimelig vejledning, og jeg vil ligesom ministeren understrege den daværende miljøminister Per Stig Møllers brev – hvis jeg må kalde det det – fra den 30. oktober 1991, hvor man bekræfter den regelmæssige kontrol og på ny understreger, at kommunalbestyrelsernes håndhævelse er valgfri over for de private brønde.

Der foregår en debat på mange niveauer. For kort tid siden så man, at chefen for DGU pegede på nogle nye undersøgelsesresultater, og jeg synes, man skal være fair og sige, at én ting er, at vi tager en debat – det har vi brug for en gang imellem, fordi det kan understrege værdien og betydningen af, at man sikrer en god vandkvalitet – men når det er sagt, vil jeg sige, at disse grundlæggende krav og bestemmelser fra EF og synspunkterne fra WHO skal vi ikke under nogen omstændigheder tilside-sætte, heller ikke selv om vi får en stor og lang debat.

EF-direktivet har været omtalt. Lad mig sige, at EF-Domstolen jo faktisk har set på det pågældende direktiv om drikkevand og slået fast, at direktivet ikke omfatter private brønde, og at medlemslandene derfor er frit stillet.

Når jeg alligevel synes, debatten kan være vigtig, så er det, fordi man en gang imellem, som ministeren var inde på, må finde en balance i debatten, så man ikke kører over i enten den ene eller den anden grøft. Jeg har lyst til at citere en udtalelse af daværende miljøminister Chr. Christensen, som den 9. oktober 1986 sagde, at det er bevist, at der er en tydelig sammenhæng mellem mavekræft og højt indhold af nitrat i drikkevandet, og at mange småbørn er i direkte fare; konsekvensen for dem er langsom kvælning. Det ville alle jo i dag sige er forkert, og man kunne – som en avis skrev – sige, at efter den sætning blev folket tæmmet politisk til enfoldig tavshed.